

УДК: 336

Сисак Марія

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МЕТОДИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Sysak Maria

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

METHODS OF ECONOMIC ANALYSIS

Важливим завданням для сучасного бізнесу є здатність приймати швидкі та обґрунтовані рішення в умовах постійних змін та нестабільності ринку. Методи економічного аналізу надають можливість оцінити ефективність бізнесу, ідентифікувати потенційні ризики та можливості, а також прогнозувати тенденції розвитку. Зростаюча конкуренція, швидкі зміни технологій та вимоги споживачів роблять цю тему надзвичайно актуальною. У сучасних умовах глобальних викликів, таких як пандемія COVID-19, військових дій, вміння аналізувати економічні показники може виявитися критичним для виживання бізнесу. Тому, ця тема не лише актуальна, але й необхідна для керівників будь-якого рівня та сфери діяльності.

Метод економічного аналізу - це системне, комплексне, взаємопов'язане вивчення господарської діяльності підприємства з метою її об'єктивної оцінки, забезпечення необхідною інформацією прийняття оптимальних управлінських рішень, контролювання і регулювання економічних процесів.

Метод економічного аналізу діяльності підприємств, як і будь-якої іншої науки, визначається змістом та особливостями предмету, які, у свою чергу, зумовлюються тими конкретними цілями, вимогами та завданнями, що постали на даному етапі розвитку економіки або проглядаються в перспективі. Предмет відповідає на запитання, що ми вивчаємо, а метод - як вивчаємо, якими способами та з допомогою яких саме засобів.

Під методом економічного аналізу розуміють науково обґрунтовану систему теоретико-пізнавальних категорій, принципів, способів та спеціальних прийомів дослідження, що дають змогу приймати обґрунтовані управлінські рішення і базуються на діалектичному методі пізнання. Особливості діалектичного методу полягають у тому, що всі явища, котрі досліджуються, розглядаються в їх взаємозв'язку та русі, зміні та розвитку, при цьому розвиток розуміють як боротьбу протилежностей на засаді об'єктивних законів реальної дійсності.

З технічної точки зору, метод економічного аналізу складається з декількох етапів та компонентів. Він розпочинається зі збору та обробки відповідної інформації, такої як фінансові звіти, дані про ринок, витрати та прибуток. Наступним етапом є застосування різних методів аналізу, таких як фінансовий аналіз для оцінки фінансової стійкості та рентабельності, SWOT-аналіз для ідентифікації сильних та слабких сторін підприємства, а також вартісний аналіз для визначення оптимальних цінових стратегій. Після проведення аналізу формуються висновки та рекомендації, які допомагають приймати обґрунтовані рішення щодо стратегічного розвитку підприємства. Такий підхід до економічного аналізу дозволяє забезпечити об'єктивну оцінку ситуації та визначити оптимальні напрямки дії для досягнення поставлених цілей.

Узагальнюючи, метод економічного аналізу є важливим інструментом для управління та прийняття рішень у бізнесі. Він допомагає оцінювати ефективність діяльності підприємства, ідентифікувати можливості для оптимізації виробничого процесу та ризики, що стоять перед ним. Метод економічного аналізу дозволяє зосередитися на ключових показниках та факторах, які впливають на фінансову стійкість та прибутковість підприємства. Крім того, він надає можливість прогнозувати

тенденції ринку та розвивати стратегії для адаптації до змін у навколишньому середовищі. Таким чином, метод економічного аналізу є невід'ємною частиною процесу управління, спрямованого на досягнення успіху та стійкого розвитку підприємства.

Отже, ефективне використання методів економічного аналізу дозволяє знижувати ризики, підвищувати прибутковість та конкурентоспроможність підприємства, а також сприяє його стійкому розвитку в умовах змінного ринкового середовища.

Пропозиції щодо методу економічного аналізу можуть включати: проведення додаткових досліджень для вивчення нових тенденцій у сфері економічного аналізу та впровадження найбільш ефективних способів; організацію навчальних курсів та семінарів для персоналу з метою підвищення їхніх знань та навичок з економічного аналізу; залучення зовнішніх консультантів або аудиторів для об'єктивного оцінювання ефективності економічних стратегій та процесів в організації; використання сучасних програмних засобів та аналітичних інструментів для автоматизації процесів збору та обробки даних; постійне оновлення та адаптація методів економічного аналізу відповідно до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі підприємства з метою забезпечення його конкурентоспроможності та стійкості.

Список використаних джерел:

1. Методи і методика економічного аналізу. URL: <https://ea.ptngu.com/html/lec/lec1-3.html>
2. Синькевич Н. І., Ратинський В.В., Співак С.М. Розвиток економічного аналізу в контексті цифрової економіки. Електронний журнал «Ефективна економіка». 2023. Вип. 4.
3. Синькевич Н.І. Економічний аналіз: конспект лекцій. URL: https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/24763/1/Ekonomichnyj_analiz_konspekt.pdf&ved=2ahUKEwjnnPCi0ZuGAXUgQvEDHTyODcw4ChAWegQICxAB&usg=AOvVaw395o2H2fCk1IzBQzRMQ-N9